Stížnost má za to, že st-lé jakožto říšsko-němečtí celní úředníci, bydlící a vykonávající svůj úřad na území čsl. republiky, jsou podle této normy osvobozeni od dávky, poněvadž čl. XVIII shora uvedené smlouvy postavil tyto úředníky na roveň diplomatickým, konsulátním a jiným zástupcům státním, uvedeným v čl. XVII. Bezdůvodnost této námitky vyplývá však již z toho, že se uvedená smlouva, jak již uvedeno, vůbec netýká obecních dávek. Že by pak celní úředníci nějakou všeobecnou normou byli ve všech směrech postaveni na roveň osobám, jimž podle mezinárodního práva přísluší exteritorialita, nebo konsulům z povolání, stížnost nenamítá a nss toho neshledal. Je proto také bezvýznamné, zda v poměru k německé říši ohledně dávkové povinnosti celních úředníků je zaručena vzájemnost čili nic.

Č. 10.923.

Policajné právo trestné (Slovensko): Pre pokračovanie trestnopolicajné, provedené uradmi správnymi ohľadne priestupku podľa čl. 3 odst. 2 zák. č. 125/1927 Sb. je bez právneho významu, zda snad čin kladený obvinenému za vinu podľa tohoto predpisu zakladá i skutkovou podstatu trestného činu, ktorého stihanie je vyhradené trestným súdom, a aký bol výsledok pokračovanie prevedeného snáď pre tento trestný čin pred trestným súdom.

(Nález zo dňa 9. decembra 1933 č. 20.755.)

Vec: Dr. Štefan K. v Lučenci proti zemskému úradu v Bratislave o policajný priestupok.

Výrok: Sťažnosť sa zamieta pre bezdôvodnosť.

Dôvody: Policajný komisariát ako policajný trestný súd v Lučenci rozhodnutím zo dňa 18. marca 1930 vyslovil toto: Uznáva sť-ľa vinným v priestupku proti článku 3 odst. 2 zák. zo dňa 14. júla 1927 č. 125 Sb., ktorý spáchal tým, že dňa 16. novembra 1929 v hostinci K. v L. počas odbývania banketu na počesť senátora Dra Sz. pred 96 osobami predniesol prípitok (toast), ktorý nazval modlitbou, následovného znenia: »Hiszek egy istenben, hiszek egy imában, hiszek egy Szilassy dr. boldogságában!« a »Nem, nem soha sem hagyjuk el Dr. Szilassy senátort.« (»Verím v boha, verím v jednu modlitbu, verím, že Dr. Szilassy bude šťastný,« »Nie, nikdy neopustíme Dra Szilassyho, senátora«); týmito slovami, ktoré sa zväčša shodujú s irredentickou modlitbou Maďarov, v Lučenci všeobecne známou, porušil obvinený povinnú slušnosť a zodpovedné chovanie sa vôči všetkým na bankete prítomným spoluobčanom maďarskej národnosti a tým vzbudil tak u na bankete prítomných jako aj u občianstva mesta L. čsl. národnosti verejné pohoršenie. Preto policajný komisariát menovaného na základe horecitovaného zák. odsudzuje na 300 Kč peňažitú pokutu. Vymeraná peňažitá pokuta má byť rátajúc od právomoci tohoto výroku behom 15 dní zaplatená, ináč bude exekvovaná, a v páde nedobytnosti na 15 dňový zátvor premenená. Vymeraná peňažitá pokuta má byť obrátená na ciele označené v článku 11 zák. č. 125/27, totiž prináleží štátu. Roz-

sudok po právoplatnosti má byť advokátskej komore do Turč. Sv. Martina zaslaný. — Za dôvody svojho rozhodnutia uviedol okresný úrad toto: Obvinený priznal, že inkriminované vety predniesol, a prehlásil, že nemienil tým vzbudiť žiadon nepríjemný alebo neslušný dojem na prítomných, ale že vety predniesol v dobrej nálade a v podnapiľom stave. Ponevác ale prednesené vety vzbudily u prítomných občanov maďarskej národnosti veľmi nepríjemný a kompromitujúci účinok, všetci prítomní jednanie to odsudzovali a boli nad prejavmi pohoršení. Prejav komentovaly tiež miestne časopisy s pohoršením nad nemiestnym a neslušným vystupovaním obvineného. Že vety tie vzbudily odpor a pohoršenie u prítomných, dokazuje mimo svedeckých výpovedí tá okolnosť, že okolosediaci hostia ťahali obvineného za šaty s výzvou, aby si sadnul a nehovoril ďalej, tiež že obvinený cítiac vyvolané rozhoršenie jeho slov u prítomných ešte v tú samú noc dňa 17. novembra 1929 podal sám proti sebe oznámenie, aby následky a trestné pokračovanie, ktoré sám predvídal, boly zmiernené lebo odčinené. Obľahčujúce okolnosti sú, že obvinený je nemajetný, trestaný nebol, a skutok svoj oľutoval. Naproti tomu obťažujúca okolnosť je, že obvinený je advokát a následky svojho počínania a prejavov dľa platného právneho poriadku mohol predvídať.

Napadnutým rozhodnutím žal. úrad k odvolaniu sť-ľovmu zmienené rozhodnutie policajného komisariátu podľa § 200 pol. tr. por. čo do viny potvrdil na základe jeho odôvodnenia, čo do trestu ale čiastočne zmenil a náhradný trest uzamknutia snížil na jeden deň zátvoru, súčasne ďalej v smysle § 200 pol. tr. por. a §§ 1, 3 a 22 zák. zo dňa 17. októbra 1919 č. 562 Sb. povolil obžalovanému odklad výkonu trestu na dobu jednoho roku z dôvodu jeho doterajšej zachovalosti nakoľko je odôvodnená nádej, že sa v budúcnosti páchania trestných činov vystrihá. V napadnutom rozhodnutí bolo ďalej uvedené: Ináč na obsah a vývody odvolania nemohol byť vzatý zreteľ, ponevác spáchanie priestupku bolo dostatočne dokázané vykonaným šetrením a prevedeným pokračovaním a výpoveďou pri ňom vypočutých svedkov ako aj čiastočným doznaním obvineného. Obvinený doznal, že v hostinci, tedy miestnosti verejne prístupnej, preniesol prípitky hore uvedené. Znenie prípitkov tých začína nesporne slovami irredentistickej modlitby: »Hiszek egy istenben .....,« »Nem, nem, soha .....,« všeobecne propagáciou maďarskou rozširovanej a všeobecne známej. Je preto pochopiteľné, že už tento počiatok prípitkového preslovu obvineného vzbudil neľubosť a pohoršenie u prítomných loyálných občanov, ako dosvedčil svedok Jozef R., Imrich S. a Arpád K. Ďalej je pochopitelné, že o prípade sa dozvedela širšia verejnosť, lebo o podobných prípadoch sa na vidieckom meste obyčajne širšia verejnosť skoro dozvie a ich kritizuje a je samozrejmé, že občania národnosti čsl. museli byť obvineným užitými slovami a znením prípitkov pohoršení. Nakoľko takéto jednanie obvineného obsahuje znaky neprístojnosti, ktorou bolo spôsobene verejne pohoršenie a ktorou bola porušená oná miera slušnosti proti loyálnym občanom, ktorú obvinený vo verejnej miestnosti zachovať bol povinný, muselo byť uznané, že obvinený bol dôvodne odsúdený a preto bol rozsudok potvrdený. Námietka obvineného, že zastavenie trestného po-

kračovania štátnym zastupiteľstvom prekážalo zavedeniu priestupkového pokračovania u policajného trestného súdu, nebola uznaná, lebo zastavenie trestného pokračovania štátnym zastupiteľstvom platilo len pre obor pôsobnosti tohoto štátneho zastupiteľstva, ale neplatilo pre obor pôsobnosti trestného súdu policajného. — Zmena výšky náhradného trestu uzamknutia a jej zníženie je odôvodnené pomerom v čl. 3 cit. zák. uvedenej výšky sadzby trestu na peňazoch ku trestu na slobode, dľa ktorého za 350 Kč trestu na peňazoch pripadá jeden deň zátvoru. Premenenie trestu na peňazoch v náhradný trest uzamknutia sa zakladá na § 22 zák. čl. XL:1879. Sdelenie rozsudku advokátskej komore sa zakladá na § 161 odst. 2 pol. tr. por. a toto sdelenie má dľa odst. 5 cit. § miesto aj v prípade, keď výkon trestu bol podmienečne odložený.

O sťažnosti do tohoto rozhodnutia uvažoval nss takto:

I. Sť-ľ vytýka predne, že žal. úrad neprávom potvrdil napadnutým rozhodnutím rozhodnutie policajného komisariátu v Lučenci zo dňa 18. marca 1930 čo vo veci tejto pokračujúcej inštancie prvej, podľa ktorého rozhodnutia sť-ľ bol uznaný vinným v priestupku proti odst. 2 článku 3 zák. zo dňa 14. júla 1927 č. 125 Sb., lebo že pre ten čin, pre ktorý sť-ľ bol napadnutým rozhodnutím žal. úradu v postupe inštančnom uznaný vinným, bolo proti sť-ľovi zahájené trestné pokračovanie i u štátneho zastupiteľstva v Banskej Bystrici, že však toto zastupiteľstvo svojim usnesením zo dňa 27. januára 1930 proti sť-ľovi zahájené trestné pokračovanie zastavilo podľa bodu 1 § 101 trest. poriadku z dôvodu, že nie je tu vôbec trestného činu; preto vraj i politické úrady v tejto veci pokračujúce maly zastaviť trestné pokračovanie proti sť-ľovi z dôvodu, že nie je tu trestného činu.

Touto námietkou vytýka sť-ľ zrejme, že nemohol byť preto stíhaný a odsúdený pre priestupok odst. 2 článku 3 zák. č. 125/1927 Sb., že pre ten samý trestný čin bolo učinené trestné oznámenie u štátneho zastupiteľstva v Banskej Bystrici, že ale toto zastupiteľstvo na základe tohoto trestného oznámenia proti sť-ľovi zavedené trestné pokračovanie zastavilo.

Táto námietka je bezdôvodná.

Napadnutým rozhodnutím bol sť-ľ v postupe inštančnom odsúdený pre priestupok podľa odst. 2 článku 3 zák. č. 125/1927 Sb. Ku stíhaniu tohoto priestupku sú — ako sa to v cit. norme výslovne uvádza — povolané politické úrady (resp. vzhľadom na článok 13 tohože zák. štátne policajné úrady) »bez újmy súdneho stíhania.« Z toho plynie, že pre pokračovanie trestnopolicajné, prevedené úradmi správnymi ohľadne priestupku podľa odst. 2 článku 3 zák. č. 125/1927 Sb. je bez právneho významu, zda snáď čin kladený sť-ľovi za vinu podľa tohoto predpisu zakladá i skutkovú podstatu trestného činu, ktorého stíhanie je vyhradené trestným súdom, a aký bol výsledok pokračovania prevedeného snáď pre tento trestný čin. Ponevádž ale k zahájeniu trestnopolicajného pokračovania pre priestupok podľa odst. 2 článku 3 zák. č. 125/1927 Sb. nevyžaduje sa návrhu štátneho zastupiteľstva, nemá pre toto trestnopolicajné pokračovanie právneho významu ani stanovisko, ktoré štátne zastupiteľstvo zaujalo v usnesení, ktorého sa sť-ľ vo sťažnosti

dovoláva. Za tohoto stavu veci nemal nss vôbec príčiny zkúmať, zda zmienené usnesenie štátneho zastupiteľstva má vskutku onen obsah, ktorý mu sť-ľ prikladá. — — — — —

Č. 10.924.

Vyvlastnenie. — Administratívné pokračovanie: Koncentračná zásada v pokračovaniu o vyvlastnenie pozemkov podľa zákonov o stavebnom ruchu.

(Nález zo dňa 9. decembra 1933 č. 21.012.)

Vec: Býv. urbarialisti obce M. proti zemskému úradu v Bratislave ohľadne vyvlastnenia pozemku.

Výrok: Sťažnosť sa zamieta pre bezdôvodnosť.

Dôvody: Vyvlastňovacím nálezom zo dňa 25. mája 1929 vyvlastnil okresný úrad v Želiezovciach podľa bodu 4 § 5 zák. č. 43/1928 Sb. z pozemku sť-ľov v obci M. k účelu postavenia rodinných domov: a to pre Vojtecha V. plochu 1.367 m², pre Karola K. plochu 1.439 m², pre Ľudevita K. plochu 1.439 m², pre Štefana K. plochu 1.259 m², pre Juliusa Sz. plochu 1.259 m², pre Juliusa N. plochu 1.079 m², za náhradu 2 Kč 25 h po jednom štvoročnom metre a odôvodnil vyvlastňovací nález takto: Vyvlastňovatelia dokázali, že nemajú vlastného na stavbu súceho stavebného pozemku a že dobrovoľný výkup sa nezdaril a keďže zástupca býv. urbárnikov na miestnom šetrení vyhlásil, že dobrovoľne tieto pozemky neprepúšťajú, iba keď budú k tomu prinútení v medziach zákona vyvlastnením, bolo nutné previesť pokračovanie a pozemky vyvlastniť dľa situačného mernického plánu. Náhrada vyvlastnených pozemkov bola určená odhadom súdneho stavebného znalca. Po miestnom šetrení podanú žiadosť dosavádnych majiteľov pozemkov bolo treba odmietnuť vo smysle bodu 3 § 5 cit. zák. jako pozdene podanú.

Napadnutým rozhodnutím zamietol žal. úrad odvolanie sť-ľov a potvrdil nález úradu I. stolice z dôvodov v ňom uvedených a z týchto ďalších dôvodov: Pozvanie okr. úradu č. 469/29 bolo sť-ľom riadne a včas (7. februára 1929) doručené, čomu prisvedčuje prehlásenie učinené na miestnom pojednávaní dňa 9. februára 1929 zástupcami urbárskej obce Karolom H., Ondrejom L. a Štefanom D., dľa ktorého prehlásenia títo zástupcovia »tlumočili usnesenie urbárskeho spolumajiteľstva vynesené predošlého dňa (t. j. 8. februára) a jako náhradu za vyvlastnený pozemok žiadali 150 Kč za m².« To znamená, že urb. spolumajiteľstvo malo dosť času na určené pojednávanie sa vychystať. Ináč však zákon o stavebnom ruchu ani neurčí lehotu, behom ktorej doručenie pozvania musí byť prevedené, alebo ktorá by ako medzičasie do dňa vytýčeného pojednávania zachovaná byť musela. Keďže však pozvanie okr. úradu č. 469/29 vyhovuje predpisu 3. odst. § 5 zák. o stav. ruchu a napriek tomuto správnemu poučeniu pripomienky, poťažne námietky podané boly mimo miestneho pojednávania, boly pripomienky okr. úradom jako omeškané správne odmietnuté a musely byť v odvolaní uvedené námietky tiež zem. úradom jako prekludované zamietnuté.